

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
(назва факультету)

30 серпня 2022 р.,
протокол № 17

Голова Вченої ради
Галина ГАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БІЗНЕС-РИЗИКИ ТА АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ»
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

факультет бізнесу та сфери обслуговування
(назва факультету)
кафедра менеджменту і підприємництва
(назва кафедри)

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту і підприємництва
(назва кафедри)

29 08 2022 р.,
протокол № 6

Завідувач кафедри
Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

Катерина ОРЛОВА

Розробник: к.е.н., доц. кафедри менеджменту і підприємництва ТКАЧУК Ганна
(науковий ступінь, посада, ПРІЗВИЩЕ, власне ім'я)

Житомир
2022 – 2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<u>нормативна</u> (нормативна, за вибором)	
Модулів – 1	Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки: 1	
Змістових модулів – 2		1	1
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 самостійної роботи – 2,625	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні	
		32 год.	6 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
42 год.	78 год.		
		Вид контролю: Екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53,3 % аудиторних занять, 46,7 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 15,4 % аудиторних занять, 86,6 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Бізнес-ризиків та антикризове управління» є формування у здобувачів вищої чіткого уявлення про природу, причини і типологію криз, загроз та небезпек у діяльності підприємства, з метою генерування системи знань в сфері управління підприємством як соціально-економічною системою на основі прийняття обґрунтованих управлінських рішень за умов ризику та невизначеності на основі вітчизняного та зарубіжного досвіду подолання криз та антикризового управління підприємствами.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- розвиток та вдосконалення практичних навичок щодо ідентифікації ризиків, оцінки ризиків та застосування методів управління ними;
- набуття студентами знань з основних аспектів теорії криз та управління підприємством в кризових ситуаціях;
- ознайомлення здобувачів вищої світи з теоретичними засадами та методичним інструментарієм антикризового управління;
- засвоєння теоретичних знань та опанування практичних навичок щодо розробки, обґрунтування та прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності;
- формування уявлення у здобувачів вищої освіти щодо об'єктів антикризового управління на підприємстві та створення системи антикризового управління;
- розвиток і вдосконалення особистих якостей майбутніх фахівців, які є необхідними в управлінській діяльності в кризових ситуаціях.

На підставі набутих знань, вмінь та навичок майбутні фахівці повинні навчитися вирішувати складні завдання стратегічного значення в умовах, що обумовлені кризовими явищами, ризиками та різними видами невизначеності, організувати системи антикризового управління, адекватні вимогам сучасного стану внутрішнього та зовнішнього середовища.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

ЗК1. Здатність до адаптації і дії в новій ситуації.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 3

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю код спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»:

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Бізнес-ризики та небезпеки підприємницької діяльності

Тема 1. Невизначеність, як першопричина виникнення ризику

- 1.1. Сутність та види невизначеності
- 1.2. Врахування факторів невизначеності у господарській діяльності підприємств

Тема 2. Ризики підприємницької діяльності

- 2.1. Сутність ризиків підприємницької діяльності
- 2.2. Класифікація підприємницьких ризиків
- 2.3. Джерела виникнення та функції ризику
- 2.4. Метод виявлення та ідентифікації ризику

Тема 3. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків

- 3.1. Групування якісних методів оцінювання ризиків
- 3.2. Методи мозкового штурму
- 3.3. Метод експертних оцінок
- 3.4. Метод асоціацій, аналогій, Делфі

Тема 4. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків

- 4.1. Причини виникнення ризику. Оцінювання втрат і збитків підприємницької діяльності
- 4.2. Абсолютні та відносні показники вимірювання ризику
- 4.3. Особливості побудови кривої ризику
- 4.4. Методи кількісного оцінювання ризиків

Тема 5. Ризик і теорія корисності

- 5.1. Засади теорії корисності в системі процесів прийняття рішень
- 5.2. Методичні підходи до побудови функції корисності.
- 5.3. Постулати теорії очікуваної корисності
- 5.4. Умови схильності, несхильності та байдужості до ризику

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 4

Тема 6. Прийняття рішень в умовах конфліктів

6.1. Критерії прийняття господарських рішень в умовах невизначеності
Матриця прибутків і матриця витрат, особливості побудови

6.2. Критерії прийняття рішень в умовах повної невизначеності

6.3. Критерії прийняття рішень в умовах ризику і часткової невизначеності

Тема 7. Інструменти управління ризиками

7.1. Класифікація інструментів ризик-менеджменту засобів впливу на ризик

7.2. Методи управління ризиками

7.3. Перелік інструментів управління ризиками за сферами їх виникнення

7.4. Інструменти управління ризиками за етапами реалізації проекту

Змістовий модуль 2. Концептуальні засади розвитку кризових явищ та антикризове управління підприємством

Тема 8. Кризові явища в тенденціях макророзвитку

8.1. Поняття кризи в соціально-економічному розвитку та причини її виникнення.

8.2. Суть та закономірності макроекономічних криз.

8.3. Фази макроциклу та їх проявлення.

8.4. Різновиди макроциклів.

Тема 9. Загальні засади антикризового управління підприємством

9.1. Економічна сутність кризи розвитку підприємства.

9.2. Параметри життєздатності підприємства.

9.3. Цикл розвитку підприємства.

9.4. Класифікація кризових факторів.

Тема 10. Характеристика основних підсистем механізму антикризового управління підприємством

10.1 Антикризове управління як засіб попередження банкрутства. Суб'єкт та об'єкт антикризового управління.

10.2. Концепція системи антикризового управління підприємством.

10.3. Підсистеми діагностики фінансового стану і оцінки перспектив розвитку бізнесу.

Тема 11. Діагностика кризових явищ в процесах управління

11.1. Етапи процесу діагностики кризи розвитку підприємства. Основні параметри діагностики

11.2. Методи експрес-діагностики кризових явищ

11.3. Методи діагностики кризових ситуацій та загрози банкрутства

11.4. Матриці фінансової рівноваги

Тема 12. Основи формування антикризової програми підприємства

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 5

12.1. Антикризова програма підприємства: призначення, цілі та завдання розробки.

12.2. Суть термінів «санація» та «реструктуризація».

12.3. Система цільових показників антикризової програми.

12.4. Функціональні політики на підприємстві. Антикризові заходи за окремими видами діяльності.

Тема 13. Антикризове управління персоналом організації

13.1. Конфлікти в розвитку організації. Причини виникнення.

13.2 Стадії конфлікту, їх характеристика. Управлінський вплив.

13.3. Антикризове управління конфліктами. Методи управління конфліктом.

13.4. Система антикризового управління персоналом.

Тема 14-15. Правові основи антикризового управління

14-15.1. Досудове врегулювання господарських спорів.

14-15.2. Розвиток законодавства про банкрутство в світі та в Україні.

14-15.3. Основні цілі, функції та ознаки інституту банкрутства.

14-15.4 Сторони та учасники в справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство. Умови порушення провадження у справі.

14-15.5. Санація боржника. Порядок здійснення. Мирова угода.

14-15.6. Ліквідаційна процедура. Порядок здійснення. Черговість задоволення вимог кредиторів.

Тема 16. Кризові явища в системі державного управління

16.1. Криза державного управління. Ознаки та етапи розвитку.

16.2. Процеси виникнення та проходження кризи державного управління.

16.3. Системна криза державного управління. Ознаки та складові елементи.

16.4 Засоби профілактики кризових ситуацій органами державного управління.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 6

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
л		п	с.р.	л		п	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Бізнес-ризик та небезпеки підприємницької діяльності								
Тема 1. Невизначеність, як першопричина виникнення ризику	5	1	2	2	5	0,25	0,25	4,5
Тема 2. Ризик підприємницької діяльності	5	1	2	2	5	0,25	0,25	4,5
Тема 3. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків	5	1	2	2	5	0,5	0,5	4
Тема 4. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків	5	1	2	2	5	0,5	0,5	4
Тема 5. Ризик і теорія корисності	5	1	2	2	5	-	-	5
Тема 6. Прийняття рішень в умовах конфліктів	5	1	2	2	5	1	1	3
Тема 7. Інструменти управління ризиками	5	1	2	2	5	0,5	0,5	4
Разом за змістовим модулем 1	35	7	14	14	35	3	3	29
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Концептуальні засади розвитку кризових явищ та антикризове управління підприємством								
Тема 8. Кризові явища в тенденціях макророзвитку	8	1	2	5	8	-	-	8
Тема 9. Загальні засади антикризового управління підприємством	8	1	2	5	8	0,25	0,25	7,5
Тема 10. Характеристика основних підсистем механізму антикризового управління підприємством	8	1	2	5	8	0,25	0,25	7,5
Тема 11. Діагностика кризових явищ в процесах управління	8	1	2	5	8	0,5	0,5	7
Тема 12. Основи формування антикризової програми підприємства	8	1	2	5	8	0,25	0,25	7,5
Тема 13. Антикризове управління персоналом організації	8	1	2	5	8	0,25	0,25	7,5
Тема 14-15. Правові основи антикризового управління	9	2	4	3	9	1	1	7
Тема 16. Кризові явища в системі державного управління	8	1	2	5	8	0,5	0,5	7,5
Разом за змістовим модулем 2	65	9	18	38	65	3	3	59
Усього годин	90	16	32	42	90	6	6	78

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 7

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Невизначеність, як першопричина виникнення ризику	2	0,25
2	Тема 2. Ризики підприємницької діяльності	2	0,25
3	Тема 3. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків	2	0,5
4	Тема 4. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків	2	0,5
5	Тема 5. Ризик і теорія корисності	2	-
6	Тема 6. Прийняття рішень в умовах конфліктів	2	1
7	Тема 7. Інструменти управління ризиками	2	0,5
8	Тема 8. Кризові явища в тенденціях макророзвитку	2	-
9	Тема 9. Загальні засади антикризового управління підприємством	2	0,25
10	Тема 10. Характеристика основних підсистем механізму антикризового управління підприємством	2	0,25
11	Тема 11. Діагностика кризових явищ в процесах управління	2	0,5
12	Тема 12. Основи формування антикризової програми підприємства	2	0,25
13	Тема 13. Антикризове управління персоналом організації	2	0,25
14	Тема 14-15. Правові основи антикризового управління	4	1
15	Тема 16. Кризові явища в системі державного управління	2	0,5
РАЗОМ		32	6

6. Самостійна робота

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Невизначеність, як першопричина виникнення ризику

- 1.1. Видова класифікація невизначеності
- 1.2. Способи врахування невизначеності в процесі прийняття господарських рішень.
- 1.3. Класифікація факторів невизначеності

Тема 2. Ризики підприємницької діяльності

- 2.1. Елементи ризику
- 2.2. Види транспортних ризиків
- 2.3. Види валютних ризиків

Тема 3. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків

- 3.1 Сутність якісного оцінювання ризиків
- 3.2. Алгоритм якісного оцінювання ризиків
- 3.3. Ранжування ризиків

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 8

Тема 4. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків

- 4.1. Особливі підходи до оцінки і вибору оптимального рішення
- 4.2. Порівняння альтернатив, вибір прийнятної альтернативи
- 4.3. Система показників кількісної оцінки ризику
- 4.4. Переваги та недоліки кількісної системи оцінки підприємницьких ризиків

Тема 5. Ризик і теорія корисності

- 5.1. Ефект фінансового левериджу
- 5.2. Корисність за Нейманом. Сподівана корисність.
- 5.3. Економічна сутність премії за ризик та страхової суми
- 5.4. Крива байдужості

Тема 6. Прийняття рішень в умовах конфліктів

- 6.1. Сутність теорії ігор в прийнятті рішень
- 6.2. Групи критеріїв вибору рішень
- 6.3. Оцінювання ефективності методів зниження ризику

Тема 7. Інструменти управління ризиками

- 8.1. Інструменти управління проектними ризиками (за Королькова О.М.)
- 8.2. Класифікація інструментів управління проектними ризиками
- 8.3. Класифікація управління ризиками в залежності від фази реалізації проекту

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 8. Кризові явища в тенденціях макророзвитку

- 8.1. Типологія криз.
- 8.2. Суть та закономірності макроекономічних циклів за К. Макрксом
- 8.3. Причини виникнення криз в макророзвитку.

Тема 9. Загальні засади антикризового управління підприємством

- 9.1. Особливості мікроекономічної кризи.
- 9.2. Фази кризового явища та їх характеристика.
- 9.2. Людський фактор антикризового управління.

Тема 10. Характеристика основних підсистем механізму антикризового управління підприємством

- 10.1. Підсистема маркетингу.
- 10.2. Підсистема антикризової інвестиційної політики.
- 10.3. Підсистема управління персоналом.
- 10.4. Підсистема організаційно-виробничого менеджменту.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 9

10.5. Підсистема санації та ліквідації підприємства.

Тема 11. Діагностика кризових явищ в процесах управління

- 11.1. Оцінка бізнесу: необхідність та мета.
- 11.2. Види вартості підприємства.
- 11.3. Методи оцінки компаній: Витратний метод. Переваги та недоліки.
- 11.4. Методи оцінки компаній: Доходний метод. Переваги та недоліки.
- 11.5. Методи оцінки компаній: Метод ринкових порівнянь. Переваги та недоліки.
- 11.6. Використання балансових моделей.
- 11.7. Статистичні моделі (Z- критерій Альтмана).

Тема 12. Основи формування антикризової програми підприємства

- 12.1. Типи реструктуризації.
- 12.2. Класифікація антикризових заходів залежно від характеру та суб'єктів проведення.
- 12.3. Типологія форм санації залежно від джерел коштів.
- 12.4. Управління розробкою антикризової програми підприємства.

Тема 13. Антикризове управління персоналом організації

- 13.1. Типологія конфліктів.
- 13.2. Історичні типи організаційних культур.
- 13.3. Принципи антикризового управління персоналом. Загальні принципи. Часткові принципи. Цілісна система антикризового управління персоналом.
- 13.4. Менеджер з антикризового управління.

Тема 14-15. Правові основи антикризового управління

- 14-15.1. Наслідки визнання суб'єкта підприємницької діяльності банкрутом.
- 14-15.2. Розпорядження майном боржника. Порядок здійснення.

Тема 16. Кризові явища в системі державного управління

- 16.1. Органи державного управління.
- 16.2. Державна влада та управління як спосіб її реалізації.
- 16.3. Специфіка кризи державного управління.
- 16.4. Реформи як засіб антикризового управління.

7. Методи навчання

Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні заняття проводяться в малих групах, поширеними є кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використанням

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 10

сучасних програмних засобів. Навчально-методичне забезпечення і консультивання самостійної роботи здійснюється через модульний формат навчання та використання електронних підручників і методичних вказівок. Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти впродовж життя.

8. Методи контролю

Поточне опитування, тестовий контроль, презентація результатів вирішення практичних завдань, модульний контроль. Підсумковий контроль – екзамен з урахуванням накопичених балів поточного контролю.

9. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота															Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14-15	T16	
6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	6	6	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Основна література

1. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 65 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 11

2. Войтко С.В., Мельниченко А.А. Лідерство та антикризовий менеджмент. К. КПІ ім. Ігоря Сікорського, В-во «Політехніка». 2021. 194 с.
3. Глущенко С.В., Івахненко С.В. Антикризове управління на підприємстві: фінансово-організаційні аспекти. Конспект лекцій : навч. посіб. Київ : НаУКМА, 2020. 92 с.
4. Демченко Г. В. Ризик менеджмент: конспект лекцій для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" першого бакалаврського рівня. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 74 с.
5. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент: навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.
6. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
7. Кравченко М.О., Бояринова К.О., Копішинська К.О. Управління ризиками: навчальний наочний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с.
8. Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник. 3-тє видання, доповн. і переробл. Київ : Видавничий дім "Кондор", 2020. 396 с.
9. Ладонько Л.С., Михайловська О.В., Філіпова Н.В., Менеджмент: теорія та практика. Навчальний посібник. Чернігів: ЧНТУ, 2015. 153 с.
10. Лактіонова О. А. Управління фінансовими ризиками: навчальний посібник / Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 256 с.
11. Лісовська Ю. Кібербезпека. Ризики та заходи. К.: Кондор, 2019. 272 с.
12. Мазаракі А. А. , Мельник Т. М., Генералов О. В. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності: підручник. Київ, 2018. 312 с.
13. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
14. Мороз В.М., Мороз С.А. Ризик-менеджмент : навч. посібник для студ. спец. 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків : НТУ «ХП», 2018. 140 с.
15. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с
16. Полінкевич О.М., Волинець І.Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 336 с.
17. Портна О. В., Єршова Н. Ю., Юр'єва І. А. Антикризове управління підприємством: навчальний посібник. 2-ге видання, стереотипне. Львів: Магнолія 2006, 2019. 283 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М /ОК 4-2022
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 12

18. Стандарт ризик-менеджменту Федерації європейських асоціацій з ризик-менеджменту (Risk Management Standard, FERMA – р.6). URL.: <http://www.ferma.eu/Default.aspx?tabid=195>.

19. Скопенко Н.С., Федулова І.В., Мазник Л.В., Кириченко О.М., Удворгелі Л.І. Економічні ризики: методи вимірювання та управління : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 348 с.

20. Стешенко О. Д. Ризикологія: Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 180 с.

Допоміжна література

1. Дуднева Ю.Е., Антипцева О.Ю., Обиденнова Т.С. Ризик-менеджмент: інтегрований підхід до організації. Економіка і суспільство. 2019. Випуск 20. С. 229–236

2. Кривов'язюк І. В. Економічні наслідки поширення COVID-19 та проблема банкрутства в Україні. Сучасні питання економіки і права. 2020. № 1 (11). С. 146-153.

3. Лагунова І.А. Сутність та принципи концепції ризик-менеджменту. Актуальні проблеми державного управління. 2018. № 1 (53). С. 44–52

4. Мартиненко О. Чи загрожує світовій економіці нова глобальна криза / Європейська правда, 11 лютого 2019 року. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2019/02/11/7092693/>

5. Сосновська О. О., Деденко Л. В. Напрями стійкого функціонування підприємства в умовах неві значеності //Збірник наукових праць Університету Державної фіскальної служби України. 2018. № 2. С. 369–383.

6. Сосновська О. О., Деденко Л. В. Ризик-менеджмент як інструмент забезпечення стійкого функціонування підприємства в умовах невизначеності. URL.: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/64/52>

7. Хринюк О. С., Бова В. А. Моделі розрахунку ймовірності банкрутства як метод оцінки фінансового потенціалу підприємства. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6121>

8. Чайкіна А.О. Обливість інтеграції ризик-менеджменту в систему управління підприємством. URL.: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1337/1292>

11. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL.: <https://www.rada.gov.ua/>.

2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка» URL.: <https://learn.ztu.edu.ua/>

3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL.: <http://nbuv.gov.ua/>.

4. Державна служба статистики України. URL.: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.